

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	
			Hirdetések díjszabás szerint Megjelenik naponta délután		

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Nem lesz diplomáciai bonyodalom Radics ljubljani beszédéből.

Beograd, nov. 25.

Radics Szeptának a ljubljani népgyűlésen tett nyilatkozata bizonyos utóhatást keltettek. Politikai körökben tegnap sokat beszéltek arról, hogy Radicsnak Olaszországról tett nyilatkozata, Rómában az olasz hivatalos körök előtt bizonyos elégedettséget támasztott és hogy ennek az volt a következménye, hogy Bodrero beogradi olasz követ tegnap a külügyminisztériumban járt érdeklődni. Még tegnap este olyan hírek is láttak napvilágot, hogy az olasz követ formálisan tiltakozott kormányának nevében a miniszterelnökségen és a külügyminisztériumban Radics nyilatkozata miatt. Hivatalos részről azonban cáfolták ezeket a híreket, azt állítva, hogy az olasz követ intervenálására nem volt szükség, mert Radics már Bodrero látoga-

tása előtt módosította nyilatkozatát azzal a kijelentéssel, hogy a lapok tévesen közölték a népgyűlésen tett nyilatkozatát.

Bár nagyon élénken foglalkoztak a politikusok ezzel a váratlan konfliktussal, tudták, hogy diplomáciai affér nem lesz belőle, mert Radics, mint miniszter nem csinál külpolitikát, továbbá propaganda gyűlésen beszélt, amelyről sohasem lehet tudni, hogy helyesen hozták-e a lapok az elhangzott beszédeket.

Radics Szeptán az Avala távirati ügynökség útján tegnap nyilatkozatot adott közre a Ljubljában tett kijelentésének hiteles szövegével. E szerint ezt a szó szerinti kijelentést tette:

„Olaszország hangsúlyozza, hogy az ő határai sérthetetlenek. Azonban ennél a kijelentésnél számon kell tartania, hogy a mi államunk ha-

tárai is sérthetetlenek éppen úgy, mint a többi összes politikai határok Európában, mert ezek azon békeszerződések és egyéb nemzetközi szerződések védelme alatt állanak, amelyek most az európai közjogot alkotják.“

Politikai körökben úgy találják, hogy Radics ezen nyilatkozatával elhárult minden lehetősége annak, hogy konfliktus támadjon Olaszországgal.

Tegnap este a miniszterelnökségen az ukázbizottság tartott ülést. Az ülésen résztvett Pasity miniszterelnök, dr. Nincsiy, Radics Szeptán, Makszimovity Bózsó, dr. Nikity és Miletity Krszta miniszterek. Hir szerint, foglalkozott a bizottság Radics ismeretes nyilatkozatának ügyével is és ezt az Avala útján közölt nyilatkozattal teljesen tisztázták és elintézték tekintni.

Görögország a hibás a bolgár—görög konfliktusban.

Athén, nov. 25.

A nem régen elesitult bolgár—görög konfliktus megvizsgálására kiküldött népszövetségi delegátusok a konfliktus ügyéből kifolyólag

Görögország terhére döntöttek és elmarasztalták Grögországot Bulgáriának fizetendő 85 ezer angol

fontnyi összegben, amelyet a meggyilkolt bolgár kapitány és tizenkilenc elesett bolgár katona családjainak kártalanítására kell fordítani. Elmarasztalta továbbá Görögországot 57 ezer angol fontban, amennyibe a bolgár csapatok szállítása és mozgosítása került.

Pangalos tábornok összehívta az összes pártok vezéreit tanácskozárra és abban állapodtak meg, hogy az ország régi alkotmányát haladéktalanul visszaállítják. A kormány rendezni kívánja helyzetét és vissza akarja állítani Bulgáriához, Jugoszláviához és Romániához való régi jó viszonyát.

Parlamenti párbaj készül
Pribicevity és Radics között.

Beograd, nov. 25.

Beavatott politikai körökben érdeklődéssel várják az indennitási vitáját, amely a megszokottnál hevesebben fog lezajlani. Az ellenzék éles bírálat alá veszi a tizenkettőket és nem fog egy alkalmat sem elmulasztani a megindokolható támadásra. Különösen a független demokrata-párt készül a parlamenti csatára és legjobb szónoka a párt vezére Pribicevity Szvetozár fog bírálatot mondani a törvényjavaslatról. Valóságos szópárbaj lesz Pribicevity és Radics között és így érthetőleg feszült figyelemmel várják a nemzetgyűlés közeli eseményeit.

Nagy ünnepséggel ülik meg Pasity nyolcvanadik születési évfordulóját.

Beograd, nov. 25.

Jovánovity Ljuba ma délelőtt ülésre hívta össze a radikális-párt főbizottságát. Ezen az ülésen megbeszélük azon ünnepségek sorrendjét, amellyel Pasity Nikola 80-ik születésnapját meg fogják ünnepelni.

Mindenféle nagy előkészületek folynak arra nézve, hogy Pasity születésnapját minél nagyobb fényvel ünnepeljék meg.

Lédererné halálos ítéletét megváltoztatta a tábla.

Budapest, nov. 25.

Kodelka nagyvágó egyik gyilkosának, Léderernének ügyében ma mondott ítéletet a tábla.

A tanuvallomások alapján a tábla megváltoztatta a törvényszék

ítéletét és Lédererné halálos ítéletét életfogytiglanj fegyházra változtatta át.

Léderer Sándort, a vádlott sógorát a tábla fölmentette, miután bebizonyosult, hogy a gyilkosságban semmi szerepe nincsen és nem volt.

Szlovénia is panaszodik a
tulságos megadóztatás miatt.

Beograd, nov. 25.

A pénzügyi bizottság tegnap folytatta az indennitásokról szóló törvényjavaslat elvi vitáját.

Dr. Lorkovity folytatta tegnap megkezdett beszédét, amelyben kritizálta a Horvátországban keresztülvezetett pénzügyi rendszabályokat és azt követelte, hogy adják meg ennek az országrésznek a pénzügyi önkormányzatot.

Setyerov Szlavko dr. (demok.) hasonló szellemben kritizálta a pénzügyi indennitást és kifejti, hogy minden évben nagyobb lesz a kiadás és erre nincs megfelelő fedezet. A kormány inflációs politikát üz, mert a Narodna Banka több bankjegyet ad ki, mint amennyi fedezete van.

Dr. Kulovec (kler.) a pénzügyminisztérium adatai alapján bizonyítja, hogy Szlovénia az egész ország közvetlen adóinak egy hatodát fisei. Szlovénia fizette a legtöbb hadinyereségadókat míg Szerbia és Crnagora egy dinárt sem fizettek.

A pénzügyi bizottság ma folytatja az elvi vitát.

Felváltják a közoktatási
minisztérium osztályfőnökeit

Beograd, nov. 25.

A közoktatásügyi minisztérium tisztviselői között nagy riadalmat kelt az a hír, hogy a közoktatásügyi miniszter felváltja a mostani osztályfőnököket és helyükbe újakat nevez ki. Az osztályfőnököket — hír szerint — az egyes gimnáziumokhoz helyezi át, részint igazgatói, részint tanári minőségben. A miniszter elhatározása tömeges személyi változásokat jelentene és így érthetőleg érdeklődéssel várják az ukázok megjelenését. Tudomásunk szerint a kinevezési okmányok előterjesztése még nem történt meg.

TÖZSDE

November 25.

Beograd. Newyork 5638, London 27380, Páris 211—13, Zürich 1089¹/₄, Milánó 228¹/₂—29, Berlin 1346¹/₂, Bukarest 2555, Prága 16745—50, Bécs 795, Budapest 792.

Zürich. Beograd 919, Páris 1970, London 2513¹/₂, Newyork 518³/₄, Milánó 21, Berlin 123·50, Wien 73·07¹/₂, Prága 1537¹/₂, Budapest 7275, Bukarest 232¹/₂, Brüsszel 2335.

Budapest. Buza 377, rozs 235, takarmányárpa 230, sörárpa 330, zab 250, köles 195, tengeri 180, repce 600, korpa 162¹/₂.

A Pantheon építésének előkészületei.

Beograd, nov. 25.

A vallásügyi minisztérium megkezdte az előkészületeket a Pantheonról szóló törvény végrehajtására. A további munkálatok elvégzésére bizottság alakult, amelyben a vallásügyi minisztériumot Janity Dragomir, a közoktatásügyi minisztériumot Petkovity Vlada és az építészeti minisztériumot Popovity Pera képviseli. A miniszterelnökség is megbízottat küld a bizottságba, akinek kinevezését mára vagy holnapra várják. Ennek megtörténte után a bizottság összeülhet és megkezdheti működését.

Németország megmarad az orosz orientáció mellett.

Berlin, nov. 25.

A birodalmi gyűlés tegnap folytatta a locarnói határozatokról szóló törvényjavaslat vitáját, melynek során Stresemann külügyminiszter szólalt fel és ismertette a szerződés előnyös rendelkezéseit.

Kifejtette többek között, hogy a locarnói határozatok elfogadása nem jelenti az orosz orientáció megszakítását, egyébként is ez ma lehetetlen volna, mert hisz nemrégiben kötöttek Oroszországgal szerződést, amely bizonyos tekintetben kapcsolatokat teremt a két állam között.

Beszéde végén javasolta, hogy a birodalmi gyűlés szavazza meg a törvényjavaslatot.

A vitát csütörtök délelőtt folytatják.

Egészség és boldogság:

mama és gyermeke a tisztaság üdítő érzetében, frissességtől sugározva, ápolva és gondozva. Örömteli egészség nevetve mutatja a ragyogó foggyöngyöket.

A Kalodont fogkrém mindennapi használata a legbiztosabb módja, hogy fogaink épségét és szépségét megőrizzük.

Folytatják az SHS—magyar tárgyalásokat.

Beograd, nov. 25.

A külügyminisztérium elhatározta, hogy rövid időn belül folytatja a Magyarországgal megkezdett és a közbejött akadályok miatt félbeszakított tárgyalásokat. Az újabb tárgyalásokon a kettős birtokosok ügyét, a kiskorúak letéteinek rende-

zését és a kereskedelmi vállalatok székhelyát helyezésének régóta húzódozó kérdését tisztázzák. Az SHS bizottság elnöke ezúttal Popovity Tihamér budapesti SHS követ lesz, aki régebben is vezette a tárgyalásokat.

Doumer kapott megbízatást a kormányalakításra.

Briand visszaadta mandátumát.

Páris, nov. 25.

Briand dezinált miniszterelnök, miután megbízatása sikertelenül végződött, kedden este visszaadta megbízatását. Doumergue elnök erre Doumer volt minisztert bizta meg, akinek hosszas tanácskozás után, megbízást adott az új kormány megalkotására. Doumer elfogadta a mandátumot és az elnöki palotából való távozása után haladéktalanul érintkezést keresett az egyes pártvezérekkel, hogy megnyerje pártjukat az új kabinet támogatására. A dezinált miniszterelnöknek, hírszerint, már kész pénzügyi javaslata van, amelynek elfogadása szánhatná a francia pénzügyeket.

Briand vállalkozásának sikertelenségét főleg a szocialisták magatartása idézte elő. Briand ajánlatának elutasítása után, a szocialistapárt órákig tartó tanácskozást folytatott arról, milyen állást foglaljon el a kormányválság kérdésében. Bonicour javaslatára a frakció fenntartotta pénzügyi javaslatának elfogadásához kötött feltételét és elhatározta, hogy homogén szocialista kormány megalakítására hajlandó vállalkozni. Megbízatása esetén azonnal megalakulna az új szocialista kormány, amely az első ülésen a bemutatkozás után felosztaná a kamarát és kiírná a választásokat.

Új középiskolákat építenek Beogradban.

Hatálytalantíják Vukicsevity egyik rendeletét.

Beograd, nov. 25.

Paszarics közoktatásügyi államtitkár értekezletet tartott tegnap a beogradi középiskolák igazgatóival, akiktől felvilágosítást kért a középiskolai épületek állapotáról és a tanárokról. Az igazgatók főleg amiatt panaszkodtak, hogy Vukicsevity Velya volt közoktatásügyi miniszter minisztersége idején rendeletet adott ki, mely szerint Beogradban csak az a tanár kaphat állást, aki legalább öt éve már állami szolgálatban van. Ez a megszigorítás azt eredményezte, hogy a beogradi középiskolák megfelelő tanárok nélkül maradtak és egyes intézetekben most az a helyzet, hogy az óradijas kisegítőkre heti százötven tanórát kell bizni. Az iskolák nivójának megőrzése végett az igazgatók egyértelműleg azt kívánták, hogy a közoktatásügyi miniszter vonja vissza elődjének rendeletét.

Az épületekről kijelentették, hogy nem felelnek meg az egészségügyi követelményeknek és kérték, hogy az új állami költségvetésbe állítsanak be tételeket új középiskolák építésére.

Paszarics megígérte, hogy a kívánások teljesítése érdekében eljár a miniszternél.

Bethlenen és Budon kívül Klebelsberg is Genfbe megy.

Budapest, nov. 25.

Bethlen miniszterelnök és Bud pénzügyminiszter kivül Klebelsberg közoktatásügyi miniszter is elutazik Genfbe. A közoktatásügyi miniszter jelenlétét az teszi szükségessé, hogy esetleg mégis fölvetik Genfben a numerus klauzus ügyét. Erre nézve Klebelsberg kommü-

nikét is adott ki a numerus klauzusra vonatkozólag. Kijelenti, hogy sohasem tekintette a kormány a felekezetek ellen irányuló akciónak, hanem kizárólag szociális óvintézkedésnek. A legjobb bizonyosság erre nézve az, hogy a budapesti egyetemeken az idén viszonylagosan sokkal több keresztény ifjút utasítottak vissza, mint zsidót.

Ismét árvizveszedelem.

Boszanszki Bród néhány negyedét elöntéssel fenyegeti a Száva.

Beograd, nov. 25.

A Horvát- és Szlavonországban, valamint Boszniában kísértő árvizveszedelemről újabb, rövid szünet után, ismét nyugtalanító hírek érkeznek.

Szlavonszki Bródnál a Száva-folyó a rendes magasságánál, nyolc méterrel és negyvenöt centiméterrel magasabb nivót ért el, amellyel túl lépte azt a határt is, amelynél az 1875-iki árvizek alkalmával a kulminációs pontja volt.

Boszanszki Bródnál a töltés egy részét áttörte és elárasztott hatvan lakóházat.

Az ottani hatóságok minden óvintézkedést megtettek, hogy az ár tovább terjedését megakadályozzák. Félő ugyanis, hogy ha a veszély idejében nem sikerül elhárítani, a megdagadt folyó előnti a Szávához közelebb eső városnegyedeket is. A hatóságok állandó védmunkálatokról gondoskodtak és remélik, hogy az árvizveszedelemnek sikerült elejét venni. A közvetlenül veszélyeztetett házakból kilakoltatták a lakókat.

Büntető főtárgyalások — félhomályban.

Villanyvilágítást a becskerek-i törvényszéknek.

Becskekerek, nov. 25.

Tegnap délután folytatólagos főtárgyalást tartott a becskerek-i törvényszék büntető tanácsa, amely a kora esti órákba nyult. Négy óra tájban, a beállott sötétség miatt félbeszakították a tárgyalást és szünetet rendeltek el, hogy ez alatt a szolgazemélyzet előkerithesse a szomszédságból a szükséges lámpákat. Néhány perc múlva folytathatták csak a tárgyalást misztikus petróleum lámpa és gyertyafény sárga világossága mellett. A gyenge fénycsóvák éppen hogy a bíróság asztalát világították be, hátul a pad-sorok már félhomályba borultak, amelybe szinte kísértetiesen illeszkedett be az első padon ülő vádlott sápadt fehérbe játszó arca.

Két vagy három lámpa és néhány szál gyertya ennyi volt a nagyterem világítása. Szünetközben azzal szórakozhattam, hogy elolvastam a szobaberendezés kifüggesztett tábláját, amelyen világítás céljaira a következő világítási eszközöket láttam felsorolva. „Két nagy menyezeti csillár hat-hat lámpával, hét fali csillár két-két lámpával”. Ennyi volt a világítás akkor, amikor a becskerek-i törvényszékben még villanyvilágítás volt. Mert most nincs. Este sötétség borul az irdatlan nagy épületre, melynek bejáratánál a foyerben is csak egy árva kis petróleum láng pislog inkább azért, hogy neve legyen a világításnak, mint azért hogy a sötétséget eloszlassa.

A villanytelep reorganizációjának esett áldozatul — mint megdudtuk — a törvényszék is. A pompás lámpák hálózatát elvágják és most kényszeredetten, gyertyákkal bajlódnak, ha éppen elkerülhetetlenül szükséges. A bírók és jegyzők délután is dolgoznak, a tanács délután is gyakrabban tárgyalna, de nem lehet, mert nincs világítás. Harminc és egynéhány ezer dinárba kerülne az áram bevezetése, ennyi összeg meggyorsítaná az igazságszolgáltatást és lehetővé tenné, hogy azok, akik buzgalomból többet akarnak dolgozni, mint amennyit a kötelesség strikte előír, dolgozhassanak.

A pénzügyminisztérium figyelmébe ajánljuk a becskerek-i törvényszék világítási anomáliáit és kerjük adja meg a törvényszéknek azt, ami a törvényszéké. A bíróság tekintélye, a rend megköveteli, hogy 1925-ben villanyvilágítás mellett tartsák meg a büntető főtárgyalásokat.

Magyarország Herczeg Ferenc ünneplésére készül. Budapestről jelentik: Herczeg Ferenc negyven éves írói jubileumának megünneplésére nagyban folynak az előkészületek. Tegnap alakult meg az előkészítő-bizottság, amelynek diszelnöke Bethlen István miniszterelnök és Csernoch János hercegprímás lett, tagjai sorában pedig miniszterek, képviselők, a tudományos és művészvilág legkiválóbb reprezentánsai foglalnak helyet. Az ünneplés rendkívül bensőségesnek készül és annak részleteit a közeljövőben beszélik meg. A Nemzeti Színház — a kiszivárgott hírek szerint — sorozatos diszeloadásokra készül Herczeg Ferenc műveiből, munkáit pedig diszkiadásban jelentetik meg. Propagálni fogják azonkívül, hogy írásait minél több idegen nyelvre fordítsák le.

HIREK

— nov. 25.

A független demokraták Radics távozását követelik. Beográdból jelentik: Wilder és Krizogonó függ. demokrata képviselők ma interpellációt jegyeztek be a külügyminiszterhez címezve, amelyben felvilágosítást kérnek Radics jubliánai beszédéről és követelik, hogy abban az esetben, ha az Olaszországról tett kijelentések egyeznek a lapokban közölt szöveggel, vonja le a közoktatásügyi miniszter a konzekvenciákat és távozzék helyéről.

Templomi ünnepély lesz a ref. templomban pénteken délután 6 órakor. Előadást tart Beveridge Vilmos skót ref. lelkész angol nyelven, mit tolmácsolni fog id. Viktor János nyug. polgári iskolai igazgató, a „Hozsánna-énekek“ szerzője és gyűjtője. Lesz két szólóéneke; egyik a skótok egyházi éneke, másik id. Viktor János szerzeménye.

Német pártértekezlet. A németpárt központi vezetősége elhatározta, hogy december 28-ikára Pansevóra értekezletre hívja össze a párt bányai bizalmi férfait.

A postacsomagok elvámolása. A becskerekai postán a karácsony előtti forgalom megnövekedésével rendkívül megsaporodott a külföldről jövő postacsomagok száma. Ezeknek gyors elvámolhatása végett és annak érdekében, hogy a megrendelők még karácsony előtt megkaphassák áruikat, ma a kereskedők és gyárosok egyesülete értekezletet tart, amelyen megbeszéli az érdekelt gyárosokkal, kereskedőkkel és iparosokkal azokat a módokat, amelyek mellett a kérdés megoldása lehetővé válik.

Bő áldás. Gazdakörökben napok óta érdekes esetet tárgyalnak. Spitzer Vilmos Schillerova (Magyar) utcai fűszerkereskedő sertéskecskéja megellett és tizenhét malacnak adott életet. A kecske a bő áldás dacára is jól érezte magát és vigan „röfögte“ körül nagyszámu családját. A természet is soknak találta azonban a tizenhét utódot, hármát agyonnyomott a vigyázatlan anyakoca. A többi tizenegy nagyszerű egészségnek örvend. Tizenhét malac a legnagyobb ritkaságok közé tartozik az állattenyésztők szerint, mert a leggyakoribb a sertéseknél a nyolc és tíz utód.

Elgázolt a vonat egy ittas vasutas. Beográdból jelentik: A toposideri vasútállomáson egy teherszerelvény elütötte Nikolity Száva vasuti fűtőt, aki részegen bukácsolt a sínek között. A szerencsétlen embert a kórházba szállították, utközben azonban meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy az elgázolt vigyázatlansága okozta a szerencsétlenséget.

Elárverezik Zola hagyatékát. Párisból jelentik: A Drouot-szállóban a napokban árverezték el Zola Emil özvegyének a hagyatékát. Azt hitték, hogy Zola butorai, képei sok érdeklődőt csábítanak az árverésre. De, és ez jellemző tünet az általános elszegényedésre, csak Zoláék egy két barátja jelent meg, Césanné híres képe, a „Gyár“ mindössze 9700 frankot ért el.

A „Torontál“ minden éves előfizetőjét ötvenezer dinárra biztosítja tüzkár ellen.

Szabályozzák a piaci rendet.

Beadvány a város vezetőségéhez.

Beeskerek, nov. 25.

Jankovity Koszta, a bányai kereskedelmi és iparkamara elnöke érdekes beadványt intézett a becskerekai rendőrséghez a piaci rend fenntartásáról. A Car Dusanova (Váralyjai) utca rendbehozásával, mint ismeretes, rövidesen visszahelyezik régi helyére a piacot és így időszzerűvé vált a piaci rend szabályozása. A kérdés rendezésénél bizonyára figyelembe veszi a város vezetősége a beadványban említett életre való terveket.

A beadvány szerint, az élelmiszereket a piacon csoportosítani kellene, hogy minden vásárló pontosan tudja, milyen cikket a piac melyik részén kaphat. A viszonteladók (kofákat), akik kicsiben óhajtanak árulni, kötelezzék, hogy áruikat megfelelő előírt nagyságu asztalokra helyezték.

Rendet és físztaságot a legjobban úgy lehet fenntartani, ha pontosan előírják az asztalok nagyságát és színét. Az élelmiszerpiacon csak a piac tartama alatt marad hassanak meg az élelmiszercikkek és asztalok, amelyeket a megsza-

bott határidőn, mondjuk tizenegy órán túl el kell takarítani, hogy délig elkészülhessenek a piac szeméjének eltisztításával. A város vezetősége állapítsa meg azt a helyet, ahol az egész napon át árulhatnak gyümölcsöt és egyéb ilyen élelmiszercikket. Az asztalok eltávolítását, tisztántartását adják ki az egyöntetűség kedvéért egy vállalkozónak, aki a felektől megszabott összegű bért szed és a piac után elviteti az asztalokat. Akik rendszeresen foglalkoznak élelmiszer kereskedelemmel, legyenek iparigazolvánnyal ellátva. Akik már előző este behoznak kocsin élelmiszert nagy mennyiségben és másnap azt kicsiben eladják, biztosítsanak a piacon külön helyet. Állapítsák meg, mikor kezdődik és mikor végződik a hetipiac. Ellenőrizték a piaci árakat és minőségüket. Rendszeresítsenek egészségügyi, közbiztonsági ellenőrzést. Vizsgálják meg a mérlegeket. Ha a költségvetés megengedi, alkalmazzanak piaci biztost a rend fenntartására. Végül foglalkozzának már most a vásárcsarnok építésével, amelynek megvalósításához hosszabb idő szükséges.

Merényletet terveztek Henry Barbusse ellen.

Véres tüntetés és verekedés Bukarest utcáin.

Bukarest, nov. 25.

Henry Barbusse tegnap érkezett vissza Chisenevből és az egyesült munkásság helyiségében előadást tartott, amely után a munkások és a független diákok néma felvonulást rendeztek a francia író tiszteletére. A Calea Victoriein valaki elkiáltotta magát: „Éljen Barbusse!“ Az uton végig a nemzeti érzelmű diákok követték a menetet, akik a kiáltásra közbevetették magukat, hogy szétzavarják a felvonulást. A közbelépés hamarosan súlyos verekedéssé fajult, amelynek több áldozata van. A felvonulást azonban szétzavarták és maga Henry Bar-

busse is alig tudott kocsin megmenekülni. A rendőrség négy munkást és egy független diákot letartoztatott. A nemzeti diákok nem elégedtek meg a felvonulás szétzavarásával és egy diákcsoport az Atheneé Palace szálló előtt, ahol Barbusse lakása van, élesen tüntetett Barbusse ellen. Többen berontottak a szállóba is, de a személyzet visszaszorította őket. Barbusse Constanzaán át Konstantinápolyba utazott. Miután a sziguranca vezérigazgatóságának tudomására jutott, hogy Barbusse ellen merényletet akarnak elkövetni, Barbusse mellé erős katonai fedezetet adtak.

Lehetővé teszik a bányai bor kivitelét.

Grgin képviselő a vám- és szállítási költségek csökkentését kéri.

Beograd, nov. 25.

Grgin Dusan dr. bányai radikális képviselő Beográdba visszatérve fogadta tegnap a „Torontál“ beográdi munkatársát, aki előtt a bányai bortertermelés érdekében tervezett akciójáról nyilatkozott.

Kijelentette többek között, hogy a legközelebbi alkalommal szavazni fog a pénzügyi bizottságban, mint a radikális képviselői klubban a vajdasági bortertermelés és kivitel ügyét és kéri fogja, hogy tegyék lehetővé a bányai felesleges bormennyiség kivitelét külföldre. Véleménye szerint ugyan-

is most kedvező konjunkturális viszonyok vannak a bor értékesítésére és a jó márkájú bányai bornak kitünő piacot lehetne teremteni külföldön. Elmondotta, hogy nemcsak a vám csökkentésére gondol, hanem szállítási kedvezményekre és mindkét tekintetben oda fog hatni, hogy az illetékes körök a legmesszebbmenő kedvezményeket nyújtsák a bányai borexportőröknek.

A képviselő kijelentése bizonyára nagy örömet kelt a bányai bortertermelők és borkereskedők körében.

A Humanitas zsidó nőegylet december 6-án délután 4 órakor a Kaszinó nagytermében kabaréval és táncal egybekötött délutánt rendez, amelynek műsorán rengeteg érdekes számot szerepeltet az agilis rendezőség. Egyebek között Kolos Janka hegedűművésznő játszik, a vrsaci

zsidó ifjuság műkedvelői vendégszerepelnek kabarészámmal. Nagy meglepetés lesz a Babavásár, amelynek tíkaiból a legszemfülebb riporternek sem sikerült azonban a rendezőségétől semmit sem kitudni. Csak annyit árultak el, hogy óriási meglepetés lesz.

Házasság című tegnapi hírünkbe nyomdatechnikai hiba csuszolt be. Drágán Danilo és Pajdak Zora esküvője nem csütörtökön, hanem november 30-án, hétfőn délelőtt 11 órakor lesz.

A noviszádi munkáskamara titkára Beeskereken, Tatity Pavle, a noviszádi munkáskamara titkára tegnap Beeskerekre érkezett, hogy felülvizsgálja a becskerekai kamarai kirendeltség működését. Az egyesült munkásszaktanács Tatity Pavle itt tartózkodásával kapcsolatosan rendkívüli ülést hívott össze, amelyen a munkáskamara titkára beszámol a szakszervezetek egyesülésének eredményéről és tanácskozásokat folytat egy Noviszádon indítandó magyar nyelvű hetilap megjelentetéséről is, amely a munkásság gazdasági érdekeit képviselné és védené.

Lopásért köröznek egy szrpszkijaradáci földművest. Ma körözőlevél érkezett Beeskerekre, amelyben egy szrpszkijaradáci illetőségű lakos személyleírását közlik a kívánsággal kapcsolatosan, hogy kézrekerítése esetén minél előbb irányítsák útját a szerbiai Mladenovaca, a hol holmi lopási bűnesetekért kell felelnie. A keresett egyén Kojity Dusan, aki nemrégiben érzékenyen meglöpött új lakóhelyén egy ottani polgárt és azóta nyoma veszett. Legutóbb Beográdban látták és a rendőrhatalóságoknak most az a gyanújuk, hogy Kojityot a honvágy szűkebb hazájába, Bányába kergeti.

Elemi sorscsapásoktól senki sincs mentesítve. Fizessen elő egy évre a „Torontál“-ra és ezzel ingyen biztosította lakásberendezését, ruháját, ténérneműjét ötvenezer dinárra.

Goethe visszakapta a becsületrendjelét. Ismeretes dolog, hogy a háboru alatt a franciák minden ellenséges állampolgár becsületrendjét törölték. Csak kevesen tudják, hogy Goethe is tulajdonosa volt ennek a rendjelnek. A világháboru következtében őt is megfosztották ettől a rendjeltől. Most azután meg történt Párisban Goethe rehabilitációja. A francia kormány, amely már több ízben bizonyította be a németekhez való közéleti szándékát, ezt azzal is dokumentálta, hogy Goethének a becsületrend lovagjainak névsorából való törlését semmisnek nyilvánította s így a weimari nagy halott nyugodtan aludhatja tovább örök álmát.

* Vilim Herzfeld „Turu“ cipőárúházában franciaszabású férficipő bokszbórból 265 dinár, azonkívül finom külföldi férficipők a legutolsó divatu szabásban, prima anyagból a legmérsékeltőbb áron. Tekintsék meg kirakatainkat.

Jó megjelenésű, három nyelvet tökéletesen beszélő agilis fiatal asszony cukrászdába vagy üzletbe kiszolgálónak ajánlkozik. Fiatal fűszerkereskedőség állást keres. 2519 Cim a kiadóban.

2 1/2 lóerejű, 7 atm. jókarban levő lokomobil eladó. Milos Teodorovics, Melenci.

Orient Bioskop

Szerdán, nov. 25-én, 5, 7 és 9 órákor

A felhők lovagja

vagy: Mézeshetek a levegőben.

Komoly kalanddráma 6 felvonásban. A főszerepekben: A. Wilson, Virginia Valli és Harry Metten.

Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

Jön! A nemi betegségek és azok szomorú következményei Jön!**Kerüld a tűzveszélyt.****A vasuti vágányok mentén száz méterre nem lehet gyúlékony anyagot elhelyezni.**

Beeskerek, nov. 25.

A belügyminisztérium tegnap beeskerekre érkezett rendeletében a központi vasutigazgatóság leiratát közli, amelynek szigorú betartására utasítja a hatóságokat és a hatósági közegek utján a közönséget.

A rendelet szerint a belügyminisztérium még 1922-ben 37.223. szám alatt utasítást küldött a vasutigazgatóságok egyenes kérelmére és kivánására a főszolgabíráknak, a melyben közli az egyes helyi hatóságokkal a járási közigazgatási közegek utján, hogy azok az egyének, a kiknek ingatlanjuk a vasuti vágányokkal határos, nyári terményeiket és általában gyúlékony anyagikat legalább is száz méter távolságban helyezték el a vasuti vonaltól. A rendelet másik rendelkezése meg előírja, hogy a kisajátított vonalrész és a birtokrész között az érdekelt birtokosnak háromnegyed méter széles árkot kell vonniok.

A rendelkezéseket a gyakori tüzesetek miatt adták ki, amelyekért a károsultak minden esetben az államot perelték. A mozdonyokból kipattanó szikráktól — folytatja a le-

irat — tényleg könnyen meggyúladhat a különben is gyúlékony anyag, de a tüzeset veszélye egyáltalában nem vagy csak kis mértékben fenyeget, ha a lakosság az előírt rendszabályoknak megfelelően elővigyázatosan jár el és a tűzveszély határán túl, vagyis száz méternél nagyobb távolságra helyezi el ingóságait, vagy terményeit.

Pótlólag a belügyminisztérium még a vasutvonalak menti építkezésekre is kiterjed és a Délserbiában épült új vonalokon szerzett tapasztalatok alapján, amikor a vágányok menti házak tulajdonosaival sok esetpatéjuk volt a közlekedésügyi hatóságoknak, elrendeli, hogy a vonalak menti építkezések engedélyének kiadását helyszíni szemléhez kössék a közigazgatási hatóságok, melyeknek megejtésénél hívják meg az illetékes vasutvonal mérnökség egyik tisztviselőjét is és hallgassák meg a kiküldött szakvéleményét is.

A rendeletet megküldötték az összes bányászati községeknek.

Tungsram rádiók

a legolcsóbbak és a tökéletes vételt biztosítják. 2212

Gyári képviselet a „VOLTA” r.-t.-nál.

Meghívó.

A Torontálvármegyei (Bánati) Magyar Közművelődési Egyesület f. évi december hó 6-án vasárnap délelőtt 11 órákor a velikibecskereki kaszinótársulat nagytermében

közgyűlést

tart. amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk

Tárgysorozat.

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgatóság jelentése az egyesület működéséről.
3. Zárszámadás és költségvetés.
4. Tisztújítás.
5. Esetleges indítványok.

A közgyűléssel kapcsolatban az egyesület

matinét

tart. amelynek programját legközelebb közöljük.

Velikibecskerek, 1925. évi november hó 21-én.

Az igazgatóság.

Elszakíthatatlan

harisnyák

EUGEN KLEIN cégnél

Velikibecskerek, Alekszandrova (Fő) u.

Az összes beográdi minisztériumoknál

és más hatóságoknál, kitűnő beográdi ügyvédje utján

eredményesen és gyorsan közbenjár

Banatska Trgovačka Agencija

Velikibecskerek, Kralja Alekszandra utca 27 szám. 2511

Eladó volt üzlethelyiségünk teljes berendezése.

Nagybecskereki Népbank Rt.

rövidaruosztalya.

Telefon 313. 2409 Telefon 313.

Bácska egyik legnagyobb és legforgalmasabb községében, nagy környékkel, jól felszerelt

bőrkereskedés

kedvező fizetési feltételek mellett ELADÓ!

Cím a kiadóhivatalban. — 2492

Szőlőtermelők!

2—3 éves gyökeres ojtványok, egy éves amerikai gyökeres és sima vadvesszők minden fajban, valamint nemesített 2—3 éves gyümölcsfák, rózsafák megrendelhetők

Sévár Gászlónál, Petrovaradin 1.

s51

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz**Fer. Pál**

Veliki Bečkerek, Obilina (Zapolva) u. 7. sz.

könyvnyomdája

Nyomtatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomtatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.